



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1314/2022
18.06.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Срђан Димитријевић и Јелена Вуксановић адвокати из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, Војна пошта ... Врање, чији је заступник Војно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3608/2021 од 25.01.2022. године, на седници одржаној 18.06.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3608/2021 од 25.01.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 432/20 од 21.04.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да исплати тужиоцу 367.022,90 динара, на име накнаде штете због кашњења у исплати накнаде трошкова у вези с решавањем стамбеног питања за период од 01.04.2011. до 31.07.2017. године, са законском затезном каматом од подношења тужбе 05.09.2020. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да исплати тужиоцу 81.780,00 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3608/2021 од 25.01.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је означена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да накнади туженој трошкове парничног поступка од 9.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбе чл. 403. став 2. тачка 2. и 404. (посебна ревизија) Закона о парничном поступку.

О ревизији није било потребе да се одлучује као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку, јер тужилац ревизијом побија пресуду којом је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака,

па је у таквом случају ревизија увек дозвољена сагласно члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23 – у даљем тексту: ЗПП).

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене као професионални припадник Војске Србије – ... у служби у Војној пошти ... Браће. По захтеву тужиоца од 08.02.2017. године, решењем тужене од 06.04.2017. године признато му је право на накнаду трошкова у вези са решавањем стамбеног питања од 01.04.2011. године док за то постоје прописани услови, а најдуже 240 месеци, са утврђеним месечним износом накнаде од 715 бодова, с тим да иста не може бити виша од 93,71 евро у динарској противвредности на дан исплате по званичном курсу НБС, односно не може прелазити висину отплатне рате кредита прецизиране у уговору о купопродаји стана (који је тужилац закључио 10.03.2011. године са Републиком Србијом), али не и право на исплату законске затезне камате почев од 2011. године. Накнада по наведеном решењу за период од 01.04.2011. до 31.07.2017. године исплаћена му је 06.09.2017. године у једнократном износу од 825.826,24 динара укупно. Тужилац је у овој парници захтевао исплату обрачунатог износа камате од 367.022,90 динара на месечне износе накнаде у периоду од 01.04.2011. до 31.07.2017. године, који је утврђен на основу налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да тужиоцу припада накнада штете у виду неисплаћене камате на месечне износе накнаде, имајући у виду да је тужиоцу право на накнаду трошкова у вези са решавањем стамбеног питања признато почев од 01.04.2011. године (решењем од 06.04.2017. године), а да су накнаде исплаћене са закашњењем 06.09.2017. године, због чега је тужилац прерпео штету за коју штету је одговорна тужена, због чега је применом члана 154. Закона о облигационим односима усвојио тужбени захтев.

Одлучујући о жалби тужене, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев са образложењем да је тужена тужиоцу извршила исплату накнаде на текући рачун сходно коначном решењу тужене, а против ког решења тужилац није уложио правни лек сходно датој поуци нити је водио управни спор, због чега у конкретном случају нема незаконитог и неправилног поступања органа туженог, због чега нису испуњени услови за примену основа одговорности тужене за штету у смислу одредбе члана 172. Закона о облигационим односима.

Врховни суд је нашао да се ревизијом тужиоца неосновано указује да је побијана другостепена пресуда донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбама Закона о облигационим односима – ЗОО прописано је да дужник који је задоцнио са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице, и затезну камату по стопи утврђеној савезним законом (члан 277. став 1); да се на износ неисплаћене камате може се захтевати затезна камата само од дана када је суду поднесен захтев за њену исплату (члан 279. став 1); да дужник долази у доцњу када не

испуни обавезу у року одређеним за испуњење и да ако рок за испуњење није одређен, дужник долази у доцњу када га поверилац позове да испуни обавезу, усменог или писменог, вансудском опоменом или започињањем неког поступка чија је сврха да се постигне испуњење обавезе (члан 324).

Према Закону о општем управном поступку – ЗОУП („Службени гласник РС“, бр.18/2016), решење које је донето у управном поступку извршава се (члан 190) када постане извршно (став 1), с тим што решење првостепеног органа постаје извршно истеком рока за жалбу, ако жалба није изјављена (став 2. тачка 1); и да ако је у извршном решењу одређено да странка може предузети радњу која се извршава у одређеном року, решење се извршава када рок истекне, а ако у извршном решењу није одређен рок, решење се извршава када истекне 15 дана од када је постало извршно (став 4), при чему се неновчане обавезе извршавају управним путем (управно извршење), а новчане обаве – судским путем (судско извршење) ако законом није другачије одређено (члан 191), и то тако што извршење које је у интересу странке спроводи на предлог странке (члан 192. став 2).

У конкретном случају, по извршном решењу туженог од 06.04.2017. године (против кога тужилац није изјавио жалбу), тужени је 06.09.2017. године исплатио накнаду тужиоцу у свему у складу са тим решењем. Тим решењем тужиоцу није признато право на законску затезну камату за период од 01.04.2011. године, нити су одређени датум и рокови исплате признате накнаде, већ само да ће обрачун накнаде за период из решења вршити рачуноводствени центар МО и уплаћивати га на текући рачун тужиоца, што је и учињено тако што накнада обрачуната у складу са решењем и целокупни обрачунати износ уплаћен на рачун тужиоца 06.09.2017. године.

Пошто тужиоцу није признато право на затезну законску камату, а донетим решењем није одређен рок за испуњење обавезе, то тужена није била у доцњи са исплатом тужиоцевог потраживања у смислу члана 324. ст. 1. и 2. ЗОО. Тужилац није покренуо поступак извршења управног акта у смислу цитираних одредаба чл. 192. став 2. и 191. став 2. ЗОУП, нити је доказао да је на други начин пре 06.09.2017. године позвао тужену да испуни обавезу, због чега је његов тужбени захтев неоснован, како је правилно закључио другостепени суд.

На основу изложеног, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке, имајући у виду и да је, с обзиром да тужилац није успео у спору, правилна одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом чл. 153, 154. и 163. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**